

opusdei.org

Ljubav - ujedno ljudska i božanska

Razmatranja na božansku i ljudsku ljubav tijekom ove Godine obitelji koja završava 26. lipnja.

25.02.2022.

Jedva godinu dana nakon što je sveti Josemaría otišao na nebo, monsinjor Alvaro del Portillo, na ceremoniji In memoriam na Sveučilištu u Navarri, opisao je njegove kvalitete kao Božjeg instrumenta: „Dva vrlo duboka uvjerenja definirala su ljudsku i nadnaravnu osobnost

monsinjora Escrivá de Balaguera:
uvijek obnovljena i istinska
poniznost – snažna spoznaja da svaki
dar dolazi od Boga – i, u isto vrijeme,
jasna svijest o svom pozivu.”

Utemeljitelj Djela je u homiliji o
kršćanskom pozivu istaknuo
zahvalnost za Božje darove: „Prije
nego nas je Bog pozvao, nije bilo
ništa više od osobne bijede. Shvatimo
da su svjetla koja svijetle u našoj duši
(vjera), ljubav kojom volimo
(milosrđe) i želja koja nas održava
(nada) sve su to besplatni darovi od
Boga” (Susret s Kristom, 3). Sve što
jesmo i imamo Božje je djelo.

Prije nego što pokušamo bolje
razumjeti ljudsku ljubav, moramo je
staviti u pravu perspektivu. Sve što je
dobro u našem životu dar je koji smo
primili od Boga – uključujući i
sposobnost ljubavi. Stoga, kako je
rekao sveti Josemaria u svojoj
propovijedi na kampusu Sveučilišta

u Navarri u listopadu 1967., ljudska ljubav mi je „vrlo draga... Mislim na plemenitu ljubav između muškarca i žene, na udvaranje i brak. Želim još jednom reći da ova sveta ljudska ljubav nije nešto što se samo dopušta ili tolerira uz istinske aktivnosti duha... Ljubav koja vodi braku i obitelji može biti i čudesan božanski put, poziv, put za potpunu predanost našem Bogu. Ono što sam vam rekao o savršenom obavljanju stvari, o stavljanju ljubavi u male obaveze svakog dana, o otkrivanju onog 'božanskog nečega' sadržanog u ovim detaljima, nalazi posebno mjesto u toj vitalnoj sferi u kojoj je prisutna ljudska ljubav.” I dodao: „Tvoju sam ljubav povjerio Svetoj Mariji, Majci lijepe ljubavi.”

Sveta ljudska ljubav... Ako nije sveta, ljubav je nepotpuna, slaba, osiromašena, osakaćena, također ljudska, jer ne zna svoje porijeklo i svoj kraj. Ni ljudsku ljubav ni brak

nismo izmislili mi ljudi. Samo je Bog njezin autor. Kako kaže Katekizam Katoličke Crkve (br. 1604): „Bog koji je stvorio čovjeka iz ljubavi poziva ga na ljubav – temeljno i urođeno zvanje svakog čovjeka. Jer čovjek je stvoren na sliku i priliku Božju koji je sama ljubav. Budući da je Bog stvorio čovjeka i ženu, njihova međusobna ljubav postaje slika apsolutne i nepogrešive ljubavi kojom nas Bog ljubi. Dobro je, vrlo dobro, u Stvoriteljevim očima. A ova ljubav koju Bog blagoslivlja ima za cilj da bude plodna...” Stoga se mjerilo kršćanske ljubavi ne nalazi u čovjekovom srcu nego u Božjem srcu.

Kada bračni par nastoji razviti svoju ljubav do njezinog punog potencijala, trebaju nastojati naučiti voljeti jedno drugo (unutar svih svojih ljudskih ograničenja) ljubavlju koja nalikuje osobinama božanske ljubavi – da bude prava slika Božjeg načina ljubavi. Tada se može prevladati

svaka monotonija, stagnacija ili rutina u njihovom bračnom životu. Više ljubavi je uvijek moguće. Bez obzira na okolnosti i prepreke koje se godinama pojavljuju, kako iznutra tako i izvana.

Kao što je sveti Josemaría inzistirao na druženju s tisućama bračnih parova u São Paulu u Brazilu u lipnju 1974. „Volite se jako puno. Ljubav kršćanskih supružnika (osobito ako su djeca Božja u Opusu Dei) je poput vina, koje se s godinama poboljšava i raste u vrijednosti. Ali vaša ljubav je mnogo važnija od najboljeg vina na svijetu. To je sjajno blago koje vam je Bog htio dati. Dobro pazite na to. Nemojte ga bacati! Čuvajte ga!”

Sveti Josemaría bio je majstor u teškoj umjetnosti ljubavi jer nas je naučio da uvijek budemo usmjereni na Božju ljubav: „malo djelo, učinjeno za ljubav, toliko vrijedi!” I često je bračnim parovima predlagao

jednostavne, ali elokventne načine da izraze svoju ljubav. Tako, kada je žena upitala kako održati ljubav prema mužu rasplamsanom, osnivač Opusa Dei, osim što je spomenuo nadnaravna razmišljanja, istaknuo je i malu praktičnu i svakodnevnu pojedinost: da treba posebno paziti na pripremu hrane kada zna da će njezin muž doći kući posebno umoran.

Naučiti kako voljeti ključno je za istinski ljudski život. „Čovjek ne može živjeti bez ljubavi. On ostaje biće koje je za sebe neshvatljivo; njegov je život besmislen, ako mu se ljubav ne otkrije, ako ne naiđe na ljubav, ako je ne doživi i ne učini svojom, ako u njoj intimno ne sudjeluje” (Ivan Pavao II., Enc. Redemptor Hominis , 10).

Božji plan za brak prilagođen je mjeri njegove vlastite ljubavi, a ne našim ljudskim ograničenjima.

Zaroniti u dubine i proširiti vidike ljudske ljubavi avantura je bez granica. Da bismo to učinili, trebamo zamoliti Boga za pomoć, jer je On jedini koji uistinu poznaje mogućnosti i slabosti ljudskog srca. Moramo Ga pitati na svakom koraku, u intimnosti našeg dijaloga s Njim, što On očekuje od nas.

Svi prikazi plemenite ljudske ljubavi u velikoj svjetskoj prozi i poeziji iskre su iz vatre božanske ljubavi. Stoga često otkrivaju čežnju za beskonačnim u ljudskom srcu, dok pokazuju kako je lako izgubiti iz vida pravi put i pasti u ponižavajuću ljubav. Jedina prava ljubav je ona koja dolazi od Ljubavi. Ostalo su, u najboljem slučaju, pseudo-ljubavi, ma koliko se danas glasno proglašavale. Sveti Augustin postavlja našu ljubav u pravu perspektivu: „Kako te, Gospodine, tražim? Jer tražeći tebe, Bože moj, tražim sretan život. Natjeraj me da te

tražim da moja duša živi, jer moje tijelo živi od moje duše i moja duša živi od tebe.”

Naposljetku, ljubav je, kao i sam Bog, misterij. Zašto sam se zaljubio u ovu ženu (ili ovog muškarca)? Zašto bih dio svog života trebao dati nekome s tim ograničenjima? Kako je moguće da volim ovo jadno stvorenje, ljubavlju jačom od ljubavi prema sebi i vlastitoj sreći? To je moguće samo ako je ljudska ljubav sjedinjena s božanskom ljubavlju. Moramo razumjeti i prihvatiti da ljudska ljubav, čak i sa svim svojim ograničenjima, nije prepreka dosezanju Boga. Upravo suprotno: to je prilika da Mu se približimo. Kao što je osnivač Opusa Dei rekao govoreći o kršćanskom braku: ženidba je „sveti znak koji posvećuje, Isusovo djelovanje, koji dolazi u duše onih koji se vjenčaju i poziva ih da ga slijede, pretvarajući njihov bračni život u božanski put na zemlji.”

Bog je bio taj koji je, stvarajući muškarca i ženu i predviđajući svu ispravnu ljudsku ljubav, rekao: „Želim da postojiš... vrlo je dobro što postojiš” (usp. Post 1,31) Po samoj svojoj prirodi i nepovratno, ljudska ljubav može biti samo “preslika”, “ponavljanje” Božje ljubavi. Znamo da to nikada nećemo u potpunosti postići, ali iskrena borba da to postane stvarnost u kršćanskom braku sa sobom donosi sreću za supružnike i milosrdni pogled od Boga koji nagrađuje čak i čašu vode koju dajemo nekome u njegovo ime.

Voljeti drugog supružnika kao što Bog voli njega ili nju. Evo zadatka dovoljno inspirativnog da ispuni cijeli naš život i tisuću života koje bismo mogli imati. Kao što je osnivač Opusa Dei često primjećivao u posljednjem razdoblju svog zemaljskog života: „Uistinu, naše vrijeme da volimo, dajemo, da se iskupimo, kratko je.”

Jedna od osobina Božje ljubavi je njena sveobuhvatna priroda. Bog nas voli takve kakvi jesmo. On ne odbacuje nijedan aspekt naše osobnosti. Iako možemo imati prljava lica i raščupana srca, On nastavlja voljeti svaku osobu. On nas prihvaća takve kakvi jesmo, iako želi da budemo bolji. Stoga je sveti Josemaría tako često inzistirao na potrebi da volimo nedostatke svog supružnika, kada oni nisu uvreda za Boga; a ako jesu, trebali bismo im svojim primjerom i ljubavlju pokušati pomoći da se promijene.

„Unatoč tim slabostima, pomoći ćete ispraviti velike nedostatke drugih, sve dok nastojite odgovarati Božjoj milosti. Shvativši da ste jednako slabi kao i drugi – sposobni za sve ljudske pogreške i užase – bit ćete razumniji, nježniji.” Ništa nas ne smije iznenaditi ili uplašiti, budući da smo svi stvorenja od krvi i mesa.

Ljudska ljubav je satkana od djela koja se mogu vidjeti, čuti i dodirnuti. Ujedno je intuitivna i racionalna, kreativna i predviđa potrebe druge osobe.

Želimo li istinski živjeti od ljubavi, želimo li pomoći u prevladavanju teoretskih i praktičnih zabuna koje mogu nastati kada ovaj temeljni poziv ljudskog bića postane stvarnost, trebamo naučiti istinski voljeti u vlastitim životima.

(Prilagođeno iz 7. poglavlja *Como las manos de Dios*, Antonio Vázquez, izd. Palabra)